

• Damardan götürülən qan dərhal iynədən karta hopdurulmalıdır və heç bir digər qan toplayıcısına köçürülməməlidir.

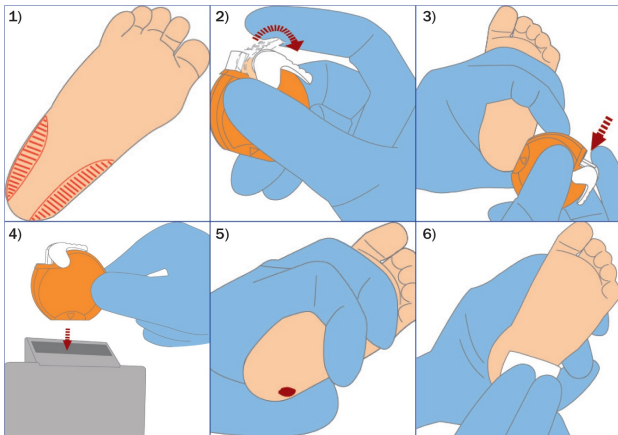
• Hər hansı bir şəkildə saxlanılmış qan nümunəsi və ya serum-plazma nümunəsi karta hopdurulmalıdır.

• Kartın üzərindəki xüsusi dairələrə heç bir halda toxunmaq olmaz. Bu kartın süd, su, antiseptik və ya hər hansı bir maddə ilə təmasına imkan verilməməlidir.

• Nümunə hopdurulduqdan sonra filtr kağızı otaq temperaturunda üfqi vəziyyətdə, ən azı 3 saat günəş şüalarının təsirindən uzaq, heç bir cisimlə təmasda olmadan açıq şəkildə qurudulmalıdır. Quruma prosesi zamanı xüsusi vasitələrdən istifadə olunmalıdır.

• Qurudulmuş nümunə qurudulduqdan sonra nəm şəraitdə saxlanılmadan polietilen paketlərə qoyulmalıdır.

• Qan nümunəsi tam quruduqdan sonra üzərində ünvan yazılmış kağız zərfin içinə qoyularaq, laboratoriyaya çatdırılmalıdır.

- **Referans Klinik Laboratoriya Mərkəzi:** Nərimanov ray., M. Məmmədzadə küç. 8A
- **Referans Poliklinik Nəsimi filialı:** Nəsimi ray., M. Mirqasımov küç. 25A
- **Referans VIP filialı:** Səbail ray., Z. Əliyeva küç. 107A
- **Referans Poliklinik Əhmədli filialı:** Xətai ray., M. Hadi küç. 229D
- **Referans Poliklinik Mərdəkan filialı:** Xəzər ray., Mərdəkan qəs., Yesevin küç. 58
- **Referans Binəqədi filialı** (8-ci Stomatoloji Poliklinika): Binəqədi ray., Azadlıq pr. 167
- **Referans Poliklinik Bayıl filialı:** Səbail ray., Ak. Ə. Yaqubov küç. 19
- **Referans Maştağa Səyyar Qanalma Məntəqəsi:** Sabunçu ray., Maştağa qəs., Ə.Əhmədov küç. 31A
- **Referans Sumqayıt Tibb Mərkəzi:** Sumqayıt şəh., S. Vurğun küç. 119
- **Referans Səyyar Ağstafa filialı:** Ağstafa şəh., Demiryolu vağzalı dax.
- **Referans Qəbələ Tibb Mərkəzi:** Qəbələ şəh., A. Səhhət küç. 25A
- **Referans İsmayilli Səyyar Qanalma Məntəqəsi:** İsmayilli şəh., M. F. Axundov küç. 65
- **Referans Quba Tibb Mərkəzi:** Quba şəh., M. Qorki küç.
- **Referans Qusar filialı:** Qusar şəh., Məlikov küç. 1A
- **Referans Xaçmaz Tibb Mərkəzi:** Xaçmaz şəh., N. Nərimanov küç. 49 (keçmiş NK-AY klinikası)
- **Referans Lənkəran filialı:** Lənkəran şəh., S. Bayramov küç. 19 (Avicenna Medical Center dax.)

Referans Nərimanov ray., M. Araz küç. 105A *0033
ÇAĞRI MƏRKƏZİ

36.6 med Gəncə şəh., Atatürk pr. 120B *0033
ReferansGəncə ÇAĞRI MƏRKƏZİ

Referans Azərbaycanın ilk ÖZƏL Təcili Tibbi *0003
AMBULANCE Yardım və Hava Ambulansı xidməti ÇAĞRI MƏRKƏZİ

MASMEDICAL Masallı şəh., Qarabağ küç. 20 *0033
CENTER Masallı ÇAĞRI MƏRKƏZİ

Referans Eşitmək SƏNİN haqqındır! *0111
EŞİTİM MƏRKƏZİ ÇAĞRI MƏRKƏZİ

Yenidoğulmuşların Metabolik Skriningq Testi (Daban Testi)

Yenidoğulmuşların metabolik skriningi (daban testi) körpə doğulduqdan 3-5 gün (doğuş hamiləliyin 37-ci həftəsinə qədər olan zaman 7-14 gün) ərzində aparılır. Bu test üçün körpə dabanından bir neçə damcı qan götürülür və filtr kağızının üzərinə hopdurulur, qan quruduqdan sonra skrining testi aparılır.

Skrining Testinin İlk İki Həftədə Aparılmasının Məqsədi:

20-yə yaxın metabolik xəstəlik yenidoğulmuşun həyatının ilk 2 həftəsi ərzində geri dönüşü olmayan ağır fəsadlara və erkən ölümə səbəb ola bilər. Testin aparılmasının əsas məqsədi neonatal dövrdə metabolik xəstəliklərin aşkarlanması və körpədə bu səbəbdən yarana biləcək geri dönüşü olmayan fəsadların vaxtında qarşısının alınmasıdır.

Hər hansı klinik əlamətdən asılı olmayaraq aparılan skrining test sağlam gələcəyimizin təminatı ola bilər.

Yenidoğulmuşların Metabolik Skriningi Daxili Bu Testlər Aparılır:

- Neonatal TSH
- Neonatal 17-OH progesteron
- Neonatal G6PD
- Neonatal biotinidaza aktivliyi
- Neonatal İRT
- Neonatal GALT aktivliyi
- Neonatal PKU

Neonatal TSH

TSH-in yüksək olması anadangəlmə HİPOTİREOZ yaradır ki, buda uşaqlarda:

- İnkişafdan qalma
- boy qısalığı
- halsızlıq
- yorğunluq
- letargiya yuxu
- dəri quruluğu kimi klinik əlamətlərlə təzahür edir.

Neonatal İRT (immunoreaktiv tripsinogen)

İRT yenidoğulmuşların qanında hipertripsinemiya ilə müşahidə olunur və bu da KİSTİK FİBROZA səbəb olur (xarici sekresiya vəzilərinin zədələnməsi, tənəffüs və həzm sistemi orqanlarının funksiyalarının ciddi pozulmaları ilə xarakterizə olunan irsi xəstəlikdir).

Neonatal Biotinidaza Aktivliyi

Metabolik pozğunluqdur. Biotinidaza fermentinin aktivliyi azaldığı zaman bir sıra klinik əlamətlər ortaya çıxır. Bunlara aiddir:

- Hipotoniya
- Alopesiya
- Apnoe
- Konyuktivit
- Ataksiya
- Eşitmə zəifliyi
- İnkişafdan qalma
- Görmə problemləri

Neonatal Qlükoza-6-fosfat dehidrogenaza

Q6FD defisiti olduğu zaman bir sıra HEMOLİTİK ANEMİYALAR yaranır (oraqvari hüceyrə anemiyası, hemoqlobin S-C xəstəliyi və s.)

Neonatal 17-OH progesteron

- Anadangəlmə böyrəküstü vəzin hiperplaziyası
- Hirsutizm
- Qadınlarda sonsuzluq və tsiklin pozulması
- Böyrəküstü vəzin şişləri

Neonatal Fenilalanin

Fenilalanin hidrosilaz fermentinin çatışmazlığı nəticəsində bir sıra klinik əlamətlər ortaya çıxır:

- Əqli gerilik
- Süslük
- Epilepsiya

Neonatal Galt Aktivliyi

QALAKTOZEMİYA

Yenidoğulmuşlarda əmmə zəifliyi, hemorragik diatez, sarılıq, inkişafdan qalma kimi əlamətlər müşahidə edilir.

Qan nümunəsinin götürülmə qaydaları:

- Nümunə götürüləcək nahiyə müvafiq antiseptik məhlulla silinərək steril bintlə qurulanmalıdır.
- Nümunə steril əlcəklə götürülməlidir.
- Qan nümunəsi yenidoğulmuşların əsasən daban nahiyəsindən, xüsusi hallarda isə barmaq və damardan götürülərək karta hopdurula bilər.
- Qan nümunəsi dabandan aşağıdakı şəkildə qeyd olunmuş qara rəngli hissədən götürülməlidir.
- Skarifikator ilə daban deşildikdən sonra ilk qan damlası steril bintə silinir, daha sonra isə böyük damla qan filtr kağızının işarələnmiş hissəsinə toxundurularaq (öndən və arxadan baxdıqda tam dolmasına qədər) hopdurulmalıdır.
- Körpənin ayağının ürək səviyyəsindən aşağıda tutulması venoz qanın axışını sürətləndirir və nümunənin daha rahat götürülməsinə kömək edir.